

Mauser Karabiner 98k

7,92 mm Karabinek powtarzalny Mauser Karabiner 98k

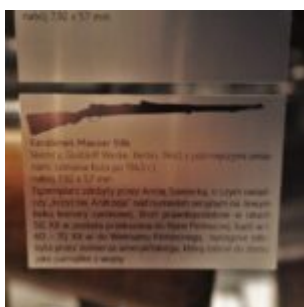

Historia konstrukcji

W połowie lat 20.-tych XX wieku karabiny systemu Mausera, pochodzące z zapasów Kaiserliche Armee rozeszły się po całej niemal Europie, zaliczone na poczet zdobyczy lub reparacji wojennych. Część z fabryk została zdemontowana i oddana zwycięskim państwom Ententy i ich sojusznikom – w 1921 roku taki los spotkał Królewską Fabrykę Karabinów w Gdańsku, która przypadła decyzją Rady Ambasadorów Polsce i stała się następnie z czasem zaczątkiem Państwowej Wytwórni Karabinów w Warszawie, a potem także Państwowej Wytwórni Broni, a od 1928 roku – Fabryki Broni w Radomiu.

Puste magazyny sprawiły, że wkrótce zaczęto przemyśliwać o ich ponownym wypełnieniu. Tym razem miała być to przede wszystkim broń klasy „krótki karabinek”, bazującego na konstrukcji Karabiner 98AZ, ale z uwzględnieniem tutaj z eksploatacji karabinka w czasie wojny. Poligonem badawczym, wobec wersalskiego zakazu rozwijania nowej broni w Niemczech, stały się zagraniczne firmy produkujące karabiny Mausera systemu 98, które korzystały z aktywnej niemieckiej pomocy technicznej. Ta pomoc, w postaci wsparcia konstrukcyjnego, organizacyjnego i

przekazywania zdobytych już doświadczeń z masowej produkcji karabinów, które często były oferowane półdarmo, ponieważ w rzeczywistości zagraniczne firmy, które tą pomoc przyjmowały w ten sposób, finansowały badania nad całkowicie nowymi karabinami, dla przyszłej, odradzającej się już bardzo powoli armii niemieckiej.

Produkcja: Niemcy, zakłady Gustloff Werke, rok 1940, zmiany konstrukcyjne wprowadzone po 1943 roku, karabin zdobyty przez Czerwonoarmistę.

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Kraków, Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa
"Nila"

Broń z kolekcji Dr. Stanisława Wcisło

Nic więc dziwnego, że w całej Europie, po około 1923 roku zaczął się pojawiać bardzo zbliżony model „krótkiego karabinu” z lufami dysponującymi długością około 600 mm i skróconym w stosunku do modeli Karabiner 98AZ łóżem, tak aby umożliwić pewniejsze zaczepienie bagnetu na broni, na wzór długich

Gewehr 98 pod odsłoniętą końcówką lufy. Broń tego typu pojawiła się w 1924 roku jednocześnie w belgijskich zakładach FN, które teraz po zakończeniu I Wojny Światowej przejęła udziały Ludwika Loewego jako reparacje wojenne i w 100% należała do strony belgijskiej, ale nadal korzystały one z niemieckich konsultacji i pomocy technicznej (belgijski FN Mle. 1924/30) oraz w 1924 roku na terytorium Czechosłowacki (gdzie w zakładach CZ powstał vz.24).

Zakłady Mauser z Oberndorfu, jedyny, chyba cudem (ale nie dla Europy) ocalały składnik, po dawnym – wielkim imperium DWM, rozpędanego przez aliantów na cztery wiatry, wprowadził również w 1924 roku, stworzyła podobnie skonfigurowany, eksportowy wariant karabinu Standard Modell z lufą o długości 600 mm, prostą rączką zamkową i zaczepami do pasa podłożem broni. Początkowo był on produkowany wyłącznie na zamówienie Poczty Rzeszy Niemieckiej (Deutsche Reichspost – DRP) oraz na zamówienia eksportowe, który w już niedalekiej tak przyszłości stał się wzorcowym modelem dla nowego, uniwersalnego karabinka przyszłego Wehrmachtu i oddziałów Waffen-SS.

Karabiner 98k nadchodzi

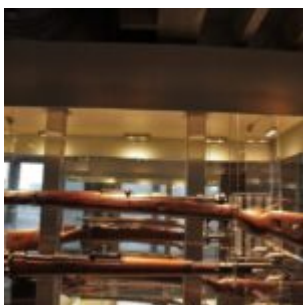
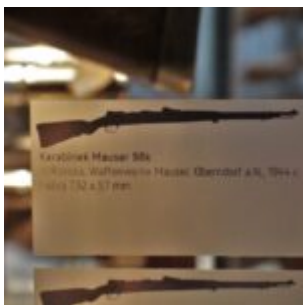
Była to broń powtarzalna, z zamkiem ślizgowo-obrotowym, czterotaktowym, zasilana nabojami Mauser 7,92 mm x 57 mm z 5-nabojowego magazynka wewnętrznego ładowanego z łódki

31 stycznia 1933 roku do władzy doszedł Adolf Hitler,

ogłaszając tym samym powstanie III Rzeszy Niemieckiej, w miejsce istniejącej od 1919 roku Republiki Weimarskiej. Dosłownie nazajutrz zerwał także międzynarodową konferencję rozbrojeniową, gdy Francja zażądała na niej podjęcia ściślejszej kontroli przestrzegania przez Niemcy ustaleń Traktatu Wersalskiego, dotyczących liczebności armii i jej rozbrojenia. Wkrótce potem Adolf Hitler wypowiedział członkostwo w Lidze Narodów, niemal jednocześnie inaugurując tajny program remilitaryzacji Niemiec, co doprowadziło ostatecznie 15 kwietnia 1935 roku do przywrócenia poboru w kraju (Wehrpflicht) i utworzenia nowych sił zbrojnych Niemiec (Wehrmacht). Jeszcze w 1933 roku pojawił się nowy wzór „krótkiego karabinu” – Standard Modell II, który był rozwinięciem poprzedniego, eksportowego modelu z Oberndorfu, ale już posiadającego charakterystyczną zagiętą rączkę zamkową i bocznymi zaczepami do pasa nośnego w stylu z Karabiner 98b. Rok później zakłady Mauser i J. P. Sauer & Sohn rozpoczęły produkcję wspólnego karabinka, który od modelu Standard Modell II różnił się jedynie dodaniem do broni na wzór Gewehr 98 blaszanej „babki” do rozkładania zamka na kolbie, połączeniem oddzielnych dotąd sprężyn bączków i usunięciem żłobków pod palce z łoża. Wraz z ogłoszeniem odrodzenia armii ten „pocztowy” karabinek stał się teraz oficjalną bronią niemieckiego Wehrmachtu – Karabiner 98k (ka jako kurz, czyli krótki, w odróżnieniu od długiego Karabiner 98b).

Doświadczenia z I Wojny Światowej, gdy pokojowe czyszczenie broni na rozkaz oficera i wspólnie, całymi sekcjami, wyciorami przenoszonymi pod lufami karabinów nie było już możliwe, a samą broń trzeba było czyścić w wolnej chwili i pojedynczo, mocno upowszechniły się w niemieckiej armii wyciory sznurkowe, które tak naprawdę były kopią brytyjskiego rozwiązania, zastosowanego w ich karabinach SMLE Mk. III. Po zakończeniu działań wojennych, pomysł ten dalej się upowszechniał, aż w 1934 roku został wprowadzony do użytku nowy model – Reiningungsgerät 34 (RG-34) – gdzie przyborek do czyszczenia broni przenoszony w blaszanej puszcze, a zawierający oprócz

narzędzia do otwierania dna magazynka, szczotek, olejarki, a także słynny wycior koralikowy, bardzo popularny zwłaszcza wśród konspiratorów, licznych powstańców w Europie, a także jako popularna aliancka zdobycz wojenna, z której często robili smycz do swoich pistoletów czy rewolwerów. Był to stalowy łańcuszek zakończony wydłużonym uchem do mocowania szmatki czyszczącej lufę lub szczotek, którego ogniwka były ukryte w zwijanych z cynkowej lub aluminiowej blachy (by nie drapać wewnętrznego przewodu lufy karabinu) pochewkach, tworząc coś z rodzaju koralików różańca. Wraz z tą zmianą, sekcję wyciora nowego karabinka Karabiner 98k, został skrócony do 250 mm, przenosząc bliżej wylotu element, w którym był wkręcany pręt. Teraz, skoro już nie był on potrzebny do czyszczenia lufy, miał on służyć przede wszystkim jako koźlik, albo co najwyżej do wybijania łuski, gdy ta utknęła w lufie karabinu.

Produkcja: Niemcy, Oberndorf – Mauser Waffenwerke, 1944 rok

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Kraków, Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa
“Nila”

Broń z kolekcji Dr. Stanisława Wcisło

Czas zmian

Oficjalne przyjęcie do służby nowego karabinka z dniem 14 czerwca, zostało oficjalne ogłoszone w dniu 21 czerwca 1935 roku rozkazem Nr. 275 w Allgemeine Heeresmitteilungen, dzienniku urzędowym Reichskriegsministerium, ale rozpoczęcie jej produkcji w zakładach Sauera w 1934 roku wskazuje, że rzeczywiste przyjęcie konstrukcji musiało nastąpić znacznie szybciej. W kodzie logistycznym, nowy karabinek nosił kryptonim Adalbert (pol. Wojciech), zmieniony w 1934 roku na Dauerwelle (pol. Trwała ondulacja – zaiste, dziwne bywają drogi, którymi chodzą spece od kryptonimów). Jednocześnie wraz z przyjęciem karabinka do służby w niemieckiej armii, rząd niemiecki kupił licencję od Mausera na produkcję Karabiner 98k i od tej chwili liczba producentów broni systematycznie będzie rosnąć. Już w latach 1935-1936 do tego „zacnego” grona poza zakładami Mausera w Oberndorfie (kod producenta S/42, a potem odpowiednie 42, byf i svw) i Sauerem (tutaj odpowiednie: S/147, 147, ce), doszły także zakłady Mausera (dane zakłady DWM) w Berlinie (tutaj odpowiednie: S/243, 243, ar), zakłady Erma w Erfurcie (w tym przypadku: S/27, 27, ax), zakłady BLM w Lubece (w tym przypadku: S/237, 237, duv) i zakłady BSW (eks-Simson, później Gustloff-Werke, logo BSW, potem 337, bcd) w Stuhl. Po 1940 roku produkcję karabinków Karabiner 98k, jako

prostsza i mniej wymagającą, stopniowo przenoszono do zakładów w zdobycznych: Steyr, Radom (wspólne kody: 660 i bnz) i Brno (dou, dot i swp) lub wydziałów produkcyjnych w obozach koncentracyjnych pod zarządem struktur SS. Z pierwotnych producentów broni, tylko zakłady Mausera w Oberndorfie produkowały karabinki Karabiner 98k do końca działań wojennych, a berliński Mauser i zakłady Sauer produkowały broń do 1944 roku. Mimo to, w ciągu 10 lat trwania masowej produkcji do uzbrojenia sił Wehrmachtu oraz wojsk sojuszniczych trafiło łącznie ponad 12 000 000 egzemplarzy karabinów Mausera „systemu 98”, z czego ponad połowę stanowiły model Karabiner 98k, a resztę stanowiły karabiny z przeróbki starszych Gewehr 98 oraz broń zdobyczna, takie jak stare austriackie Mausery, broń czeska, polska, belgijska oraz jugosłowiańska. Oczywiście największym producentem były zakłady Mauser w Oberndorfie, który dostarczył ponad 4 400 000 sztuk karabinów (36,7% ogólnej liczby wyprodukowanej broni). Do tego klubu „milionerów” należały także zakłady Sauer (1 700 000 egzemplarzy, czyli 14,1%) i Gustloff-Werke Weimar, czyli kacety w Buchenwaldzie (nieco ponad 1 000 000 sztuk, czyli 8,3%).

W miarę trwania działań wojennych w Europie, konstrukcja Karabiner 98k ulegała zmianom i uproszczeniom, które miały na celu przede wszystkim przyspieszenie produkcji seryjnej broni.

W 1939 roku zaczęło się od dodania tunelowej osłony dla muszki broni i wydłużenia ponownie wyciora do długości 330 mm. Okazało się po pierwsze, że pręt 330-milimetrowej długości jest już światowym standardem i wprowadzenie dwóch długości wprowadza prawdziwy zamęt w systemie zaopatrzenia wojska, a w dodatku przeniesione mocowanie wyciora w łożu powodowało jego osłabienie i pękanie drewna od wibracji przy prowadzeniu ognia. Dopóki muszka karabinu była „goła”, na wylot zakładało się blaszany ochraniacz wylotu/prowadnicę wycioru prętowego (Mündungsschöner) zamykany klapką na zawiasie. Wraz z dodaniem osłony na stary „zapiaszczacz”, który ustąpił miejsca nowemu, w postaci gumowego kapturka, który sam się trzymał na wylocie lufy jedynie za pomocą swojej sprężystości. W tym samym czasie zainicjowano program prowadzący do zastąpienia łoż z pełnego drewna sklejkowego, które do 1942 roku wyparło tradycyjnie stosowane drewno. Sklejkowe kolby broni nie były już zaopatrzone w płaskie stopki, ale w tłoczone na głębokość około 15 mm blaszane trzewiki. Pod koniec 1944 roku zaprzestano montować na kolbach „babkę”, służącą do rozkładania zamka, który zastąpił z powodzeniem przelotowy otwór, w dolnej części blaszanego trzewika kolby broni. Coraz więcej elementów dawniej wykonywanymi metodą frezowania, było teraz wykonywanych w tańszy i szybszy sposób za pomocą tłoczenia z blachy stalowej, oksydę, zaczęto zastępować tańszymi i szybszymi pokryciami, mimo wszystko często trwalszymi. Zamiast mocować bączki centralną sprężynę po prawej stronie łoża, trzymającą dotąd oba bączki, zaczęto je po prostu przykręcać wkrętami. Na przełomie lat 1943-1944 wykształcił się model – tzw. Kriegsmodell, model wojenny karabinka Karabiner 98k, którym zostały wprowadzone wszystkie te uproszczenia. Celownik stracił skalę umieszczoną od dołu na ramieniu – teraz to można było korzystać tylko z tej górnej powierzchni. Piękny frezowany kształt litery „H”, gdzie przedni bączek został zastąpiony często byle jak zgrzana opaską, wykonana z cienkiej blachy stalowej, a z biegiem czasu zaprzestano wyposażać karabiny w prętowe sekcje wyciorów, a w 1945 roku pojawił się kolejny, jeszcze bardziej uproszczony

model, który nawet już nie posiadał zaczepu, służącego do mocowania bagnetu na karabin. Także ostatnią zimą wojny przełomu 1944, a 1945 roku pojawił się już kolejny model karabinu, który był produkowany głównie w czeskich zakładach, posiadający powiększony kabłąk spustowy, który pozwalał na strzelanie z broni w grubych, zimowych rękawicach.

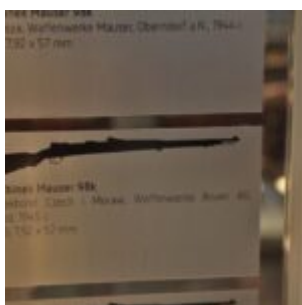

Karabinek Mausera Karabiner 98k był podstawową, indywidualną bronią niemieckiego piechura w latach II Wojny Światowej

Dla spadochroniarzy skonstruowano dwie wersje składane. W roku 1939 zbudowano kilka egzemplarzy próbnych ze składaną na lewą stronę kolbą. W zakładach Mausera stworzono rozkładany na dwie części Karabiner 98/42. Miejsce rozłączania znajdowało się na wysokości komory nabojojowej. Powstało tylko kilka sztuk do prób wojskowych.

Ostatnia prosta

Kulminacją tych wszystkich uproszczeń, był wprowadzony do produkcji, jednak na bardzo mocno ograniczoną skalę model Karabiner 98kv – kurz, vereinfacht, czyli można to tłumaczyć jako – krótki, uproszczony. Teraz mechanizm spustowy i jego zamek były przejęte z Karabiner 98k, ale sam zamek posiadał mocno uproszczoną bryłę, jego trzon został pozbawiony żebra, ograniczającego obrót wyciągu. Jego celownik został uproszczony jeszcze bardziej, w ogóle zastępując go stałą

Produkcja: Protektorat Czech i Moraw, rok 1945: zakłady
Waffenwerke Bruen AG

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Kraków, Kraków, Muzeum Armii Krajowej im. gen. Emila Fieldorfa
"Nila"

Broń z kolekcji Dr. Stanisława Wcisło

Już zaledwie kwartał później, już po kapitulacji III Rzeszy Niemieckiej i zakończenia II Wojny Światowej w Europie, zakończyła się niemiecka historia broni systemu 98k, ale zdobyte często w wielkich ilościach karabiny, składowane następnie w magazynach wojskowych, były przez kolejne lata wysyłane do najdalszych zakątków na niemalże całym świecie, przez obie strony żelaznej kurtyny – od Norwegii, przez Koreę Północną, Koreę Południową, Izrael, Afrykę czy Amerykę Południową. Karabinki Karabiner 98k wróciły do rąk niemieckich policjantów, odradzających się już dwóch państw Niemieckich (Republiki Federalnej Niemiec na zachodzie oraz Niemieckiej Republiki Demokratycznej na wschodzie) po obu stronach „żelaznej kurtyny”, ale w praktyce od połowy lat 50.-tych XX wieku, gdzie zaczęły je zastępować znacznie nowocześniejsze konstrukcje strzeleckie – na wschodzie były to karabinki samopowtarzalne SKS, a następnie rodzina AK/AKM, zaś na wschodzie, były to początkowo amerykańskie karabiny

samopowtarzalne M1 Garand, belgijskie Fal oraz seria niemieckich karabinów szturmowych rodziny G3. Dziś jedyna broń systemu Mausera 98 w strukturach obecnej Bundeswehry, to uzbrojenie osobiste Wachbataillonu, czyli batalionu reprezentacyjnego.

Wraz z karabinkiem żołnierz otrzymywał skórzany pas nośny, bagnet S 84/98 wraz z żabką (wiele odmian), dwie ładownice Mod. 11 (czarne lub w różnych odcieniach brązu każda na sześć pięcionabojowych łódek) oraz uniwersalny przybornik do czyszczenia broni Mod. 34

Zastosowana amunicja

Najczęściej wykorzystywano naboje zaopatrzone w łuski stalowe o masie 10,9 g, długości 57 mm i średnicy dna 11,95 mm.

1. Zwykła Patrone schweres Spitzgeschoß:

- Długość naboju: 80,6 mm
- Długość pocisku: 35,3 mm
- Masa naboju: 26,7 g
- Masa pocisku: 12,8 g
- Masa ładunku miotającego: 2,75g
- Prędkość wylotowa: 755 m/s
- Pocisk s.S. pełnopłaszczowy z ołowianym rdzeniem. Miał on balistykę zoptymalizowaną do strzelania na duże

odległości. Z odległości 100 m pocisk przebijał płytę pancerną o grubości 5 mm ustawioną pionowo.

2. Przeciwpancerna Patrone Spitzgeschoß mit Kern:

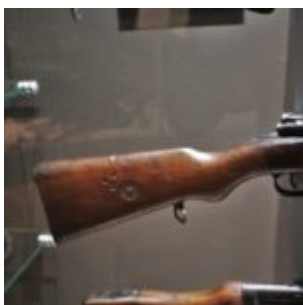
- Długość naboju: 80,6 mm
- Długość pocisku: 37,3 mm
- Masa naboju: 25,45 g
- Masa pocisku: 11,55 g
- Masa rdzenia: 5,8 g
- Masa ładunku miotającego: 2,8 g
- Prędkość wylotowa: 785 m/s
- Pocisk S.m.K. pełnopłaszczowy z rdzeniem stalowym. Z odległości 100 m pocisk przebijał płytę pancerną o grubości 8 mm odchyloną o 30 stopni od pionu.

3. Przeciwpancerna ze smugaczem Patrone Spitzgeschoß mit Kern L'Spur:

- Długość naboju: 80,6 mm
- Długość pocisku: 37,3 mm
- Masa naboju: 23,95 g
- Masa pocisku: 10,0 g
- Masa rdzenia: 2,6 g

- Masa ładunku miotającego: 2,8 g
- Prędkość wylotowa: 785 m/s
- Pocisk S.m.K. L'Spur pełnopłaszczowy z rdzeniem stalowym, w którego dennej części umieszczono smugacz. Z odległości 100 m pocisk przebijał płytę pancerną o grubości 8 mm odchyloną o 30 stopni od pionu.

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Wrocław, Muzeum Miasta Wrocław

4. Przeciwpancerna Patrone Spitzgeschoß mit Kern (gehartet):

- Długość naboju: 80,5 mm

- Długość pocisku: 28,6 mm
- Masa naboju: 26,8 g
- Masa pocisku: 12,6 g
- Masa rdzenia: 8,25 g
- Masa ładunku miotającego: 3,6 g
- Prędkość wylotowa: 875 m/s
- Pocisk S.m.K.(H) pełnopłaszczowy z rdzeniem z węgla wolframu. Z odległości 100 m pocisk przebijał płytę pancerną o grubości 13 mm odchyloną o 30 stopni od pionu.

5. Szkolna Platzpatrone 33:

- Długość naboju: 80,6 mm
- Długość pocisku: 31 mm
- Masa ładunku miotającego: 1 g
- Używane do celów szkoleniowych ślepe naboje z drewnianym pociskiem Holzgeschoß 33 (wydrążonym w środku), który rozpadał się po opuszczeniu lufy.

Opis konstrukcji

Karabinek Karabiner 98k był indywidualną bronią powtarzalną. Zamek czterotaktowy, ślizgowo-obrotowy. Ryglowanie za pomocą trzech rygli. Zasilanie ze stałego, dwurzędowego magazynka pudełkowego o pojemności pięciu naboii. Przyrządy celownicze

składały się z trójkątnej muszki i celownika krzywkowego. Broń była wyposażona w bagnet nożowy. Na zakończeniu lufy można było montować 30 mm granatnik karabinowy (garłacz) Gewehrgranatgerät (zwany potocznie Schiessbecher). Wystrzelivano z niego za pomocą ślepego naboju granaty odłamkowe, przeciwpancerne (trzy wzory) i agitacyjne (z ulotkami).

Celowniki optyczne

Wyselekcjonowane pod względem skupienia i celności egzemplarze zaopatrywano w montaż do celownika optycznego. Stosowano różnorodne celowniki o powiększeniu półtorakrotnym i czterokrotnym różnych wytwórców

Celownik optyczny Zielfernrohr 39 (Zielvier): celownik optyczny Z.F. 39 był używany przez siły zbrojne Niemiec. Produkcja seryjna odbywała się w następujących zakładach:

- Carl Zeiss A.G. w Jenie (kod producenta „blc”)
- Hensoldt Werk für Optik & Mechanik, Inh. Dr Hans Hensoldt w Herborn (kod producenta „bek”)
- Hensoldt & Sohne Optische Werke A.G. w Wetzlar (kod producenta „bmj”)
- Jos. Schneider & Co. Optische Werke G.m.b.H. w Bad Kreuznach (kod producenta „dkl”)

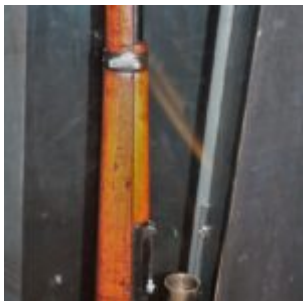
- Karl Kahlenz w Wien (pol. Wiedeń – kod producenta „cad”)
- Opticotechna G.m.b.H. w Prerau (dawne zakłady czechosłowackie – kod producenta „dow”)

Na potrzeby strzelców wyborowych poza wersją wojskową na wyposażenie wojska trafiło także wiele analogicznych modeli cywilnych celowników optycznych produkowanych w niemieckich zakładach przemysłu optycznego.

Dane techniczne:

- Długość: 250-300 mm
- Powiększenie: 4x
- Średnica obiektywu: 38-44 mm
- Opis konstrukcji: Wspólnym wyznacznikiem celowników jest średnica środkowej części korpusu celownika wynosząca 26,5 mm, co ułatwiało kwestię ich montażu na karabinku Karabiner 98k.

Autor – zdjęcia: Dawid Kalka

Warszawa, Muzeum Armii Krajowej

Stosowano 3 rodzaje montażu:

- krótki boczny
- długi boczny (dostosowano do niego karabiny produkcji zakładów Gustloff Werke oraz J.P. Sauer & Sohn)
- centralny z niskimi lub wysokimi wieżami (co pozwalało dopasować wielkość prześwitu dla uniknięcia uderzenia w celownik rączką zamkową broni)

W każdym przypadku zapewniono możliwość skorzystania ze standardowych przyrządów celowniczych. Zakres regulacji celowników wynosił od 100 do 800 lub 1000 metrów.

Podsumowanie konstrukcji

Na zakończeniu lufy można było montować 30 mm granatnik karabinowy (garłacz) *Gewehrgranatgerät* (zwany potocznie *Schiessbecher*). Wystrzeliwano z niego za pomocą ślepego naboju granaty odłamkowe, przeciwpancerne (trzy wzory) i agitacyjne (z ulotkami)

Karabiny powtarzalne systemu Mauser 98 był pierwszym uniwersalnym systemem karabinu, który zawojował niemalże cały świat od końca XIX wieku do połowy lat 40.-tych XX wieku. Dziś wielkie emocje budzi liczba wyprodukowanych ponad 100 milionów egzemplarzy karabinów rodziny systemu AK, które jak się ocenia obecnie, zostało wyprodukowanych w nawet najbardziej odległych zakątkach świata, w ciągu 60 lat. Samych karabinów systemu Mausera, które produkowano w masowych ilościach przez niemalże 50 lat, powstało ich różnych modeli, w różnych krajach i dla wielu innych krajów na świecie, powstało łącznie ponad 60 milionów egzemplarzy, ale to tylko część produkcji karabinów powtarzalnych systemu 98, bo gdyby doliczyć wszystkie cywilne sztucery, z zamkiem 98, rekord produkcji rodziny karabinów samoczynnych AK zostałby być może pobity.

Podstawowe dane taktyczno-techniczne

- Kraj produkcji: III Rzesza

- Produkcja: 1935-1945
- Liczba egzemplarzy wyprodukowanych: około 11 500 000 egzemplarzy
- Kaliber broni; 7,92 mm
- Nabój karabinowy: 7,92 × 57 mm Mauser 98
- Magazynek broni: stały wewnętrzny, pojemność pięć nabojów
- Długość karabinu: 1110 mm
- Długość lufy: 600 mm, cztery bruzdy prawoskrętne
- Masa broni niezaładowanej: 3,9 kg
- Masa broni załadowanej broni: ok. 4,1 kg
- Zamek czterotaktowy, ryglowany
- Prędkość wylotowa pocisku: 745 m/s
- Zasięg skuteczny: do 1000 metrów
- Zasięg maksymalny: ponad 2000 metrów

Bibliografia

1. Leszek Erenfeicht, Mauser 98: karabin karabinów, Czasopismo Strzał Nr. 4/2010, Magnum-X
2. Leszek Erenfeicht, Konie robocze: karabiny powtarzalne

II wojny światowej, Czasopismo Strzał 5/2005, Magnum-X

3. Witold Głębowicz, Roman Matuszewski, Tomasz Nowakowski: Indywidualna broń strzelecka II Wojny Światowej, Warszawa 2000, s. 28–29.
4. Szerzej zobacz Richard D. Law: Karabiner 98k als Scharfschützenwaffe, Stuttgart 1998.
5. Terry Gardner, Peter Chamberlain: Enzyklopädie deutscher Waffen 1939 – 1945. Handwaffen, Artilleri, Beutwaffen, Sonderwaffen, Stuttgart 2006, s. 34.
6. Wadim Kornijenko: Uzbrojenie Wermachtu i Waffen SS, Białystok 1993, s. 148–155.
7. Karabiny karabinki i pistolety maszynowe Encyklopedia długiej broni wojskowej XX wieku – Żuk Aleksandr B.
8. <http://www.dws-xip.pl/encyklopedia/category/kraje/de/poj-de/uzb-de/>